

τοῦ ἀπόμεινεν σερμιγὲς F 170. καὶ¹⁸ τὰ ἔλαβεν ὁ κὺρος Κωνσταντῖνος ἀπὸ τὸν Κύργιον Οτζη,¹⁹ καὶ νὰ ἔχωμεν νὰ τὰ ξετάξωμεν ἐδώδηκαν ἢ οὐχι.

²⁰ / 3. Ἐν ἑτει κυρίου 1666. Ἐστωντας ἔναν καιρὸν ὁ Τζό²¹/τζ(ος) Κολουμπαρᾶ² νὰ εἶχε παρακρίνη μερικὰ λό²²/για ἐνάντια πρὸς τοὺς Πραγματευτάδες, μετὰ²³ / καιρὸν ἔπεσεν εἰς μετάνοιαν μὲ καλοὺς ἀνδρῶ²⁴/πους, εἰς τὸ ὄποιον ὁ κύρος Κύρος ἀπὸ Μπελιγράδι²⁵ / ἔγινε μεσίτης καὶ παρακαλεστὴς, καὶ ἔταξε χάριν // τῆς μεγάλης μέσης ἔναν καλὸν Σαρὴ Τζασμᾶν, καὶ² / τὸν ἐδέχθημεν πάλιν νὰ εἴναι εἰρηνικὸς μὲ λόγουμας,³ / καὶ ἔγινεν ὁ Χατζῆ Γιόργης Κεφήλης καὶ πλερωτῆς.

στ. 9-10 Επιστροφή του δανείου, που είχε συνάψει από την Κ η σύζυγος του ηγεμόνα της Τρανσυλβανίας Γ. Ράκοτσι Α΄, στον τότε προεστό της, ο οποίος όμως, μετά από δέκα χρόνια, δεν τα είχε ακόμα παραδώσει στο ταμείο της Κ.

στ. 19 Το Κριτήριο επιλαμβάνεται οίκοδεν να ερευνήσει αν περιήλθε στους δικαιούχους η κληρονομία ενός ρουμάνου πραματευτή, που δεν ήταν μέλος της Κ («ξενητικόν Παλικάρι»). Η αρμοδιότητα αυτή συνάγεται από το ειδικό Προνόμιο της Κ (1639), το οποίο υπήγαγε στη δικαιοδοσία της τους «ξένους» εμπόρους στην Τρανσυλβανία⁴.

στ. 20-22 Συνάγεται ότι είχε προηγηδεί σουργούνι του Τζότζου.

στ. 3 [φ 1756] «ἔγινεν ... κεφήλης καὶ πλερωτής»: εγγυητής για την εκπλήρωση της υποσχέσεως δωρεάς στην Κ.

1. Τη σύζυγο του Γεωργίου Ράκοτσι του Α΄, ο οποίος στα δεσπίσματα αποκαλείται και «Γέρων», Θ. I(1639), ΕΚΣ, σ. 267.
2. Ταυτίζεται ενδεχομένως με τον Τζότζο Τζοχαντάρη (πρβλ. εγγρ. 4).
3. Έτσι αποκαλείται στους κκ. της Κ η Alba Iulia, πρωτεύουσα της Τρανσυλβανίας κατά την περίοδο της Ήγεμονίας (1540-1699), από τη ρουμανική ονομασία Bălgrad.
4. Βλ. Θ. I(1639), ὥ.π., σσ. 268 και 112-113.

15

1708/II/9

χ. Ιωάννη Αδάμη

976/φ 179r-v

Πρακτικό. Παρακαταδήκη. Απογραφή από την Κ των εμπορευμάτων αποβιώσαντος μέλους και εξόφληση χρέους του προς τρίτο.

//Υπόμνημα κς'.

|| φύλλ. ||

² / Ἐν ἑτει Κυρίου. 1708. μηνὶ Φεβρουαρίῳ 9. || 180. || ³ / Γράφομεν διὰ

ἐνδύμησιν τὸ Πράμμα ὅπου εὑρέ⁻⁴/θη τοῦ μακαρίτη Νίνου Στάμου, ὅπου ἡτον εἰς τὸν⁵ / Γαμβρόντου τὸν κὺρο Σαγούλη Μπήρου, εἰς ἓνα⁶ / τέγγι, μὲ ἔναν κιτζὲν μαβὴν τυλιγμένο, τὸ ὁ⁷/ ποῖον τέγγι ἡτον βουλλωμένο, καὶ εἶχε κατ' ὄνομα.

⁸/ 20. Μπερκιζιὰ διπλὰ⁹ / 8. Ποσακῆ χασέδες¹⁰ / 42. Καμχανέδες¹¹ / 9. Μισάδια μπερκιζιὰ¹² / 2. φράγγικα μερμεριὰ¹³ / 5. χασέδες τρανοὶ¹⁴ / 1. χασὲς φράγκικος¹⁵ / 2. Τανασούκια¹⁶ / 1. Ἀτουβάς¹⁷ / 2. Χαμαμιὰ¹⁸ / 4. Μερμεριά¹⁹ / 1. Ρέγγι²⁰ / 4. Ζευγάρια Ίμπριά²¹ / 4. τζήτια²² / 3. τζηλισαχιά²³ / 1. Κιτζὲς

// Εύρεδη καὶ εἰς ἔτερον Δεματάκι, ὅπου ἡτον εἰς² / τὸ κονάκι τοῦ Σιγνιὸρ Νήνου εἰς κίτρινον κιτζὲ. ³/ 13. Καμουχανιὰ⁴ / 8. Μπερκιζιά διπλὰ⁵ / 1. Κιτζὲς χαλασμέν(ος). ⁶/ Τὸ ἄνωδεν πράμμα τὸ ἐπῆρεν ὁ κύρος Γεωργά⁻⁷/ κης μακαρίτη Χρήστου, διὰ νὰ πλερώνῃ τὰ πεν⁻⁸/τακόσια Καραγρόσια τοῦ Ἀρχοντ(ος) Κερεστέση⁹ / Σαμουὴλ, ὅπου τὰ ἔχρεωστοῦσεν ὁ κύρος Νήν(ος) Στάμου<.>¹⁰/Υπογραφή. Τὸ ἄνωδεν πράμμα τὸ ἔλαβα ἐ⁻¹¹/γώ ὁ Γιόργης Χρήστου, διὰ τὰ 500. Γρόσια τοῦ¹²/Ἀρχοντ Κερεστέση, ὅπου ἔχρεωστοῦσεν ὁ μακαρίτης¹³ / Νήν(ος). (Τ.Β.).

¹⁴/ παρόντων ἡμῶν τῶν ἐνδάδε ύπογεγραμμένων¹⁵ / καὶ τοῦ Γιαννάκη νίοῦ τοῦ Νήνου.

¹⁶⁻²¹/ Θόδης στάμου μάρτυρας, παναγιώτης δημητρίου μάρτυρας, Ἄδαμης παναγιώτη μάρτυρας, ζαφύρης φωτεινοῦ μάρτυρας, Νήν(ος) Κύρου μάρτυρας, Μανόλης πεντάδα μάρτυρας [υπογραφές χ.γρ.] .

Ο Νήνος Στάμου είχε παρακαταδέσει διάφορα υφάσματα που είχε φέρει από την οδωμανική αυτοκρατορία². Η παρακατάδεση γινόταν σε δέματα, τα οποία σφράγιζε ο καταταδέτης με βουλοκέρι στα σχοινιά με τα οποία αυτά ήταν δεμένα και έβαζε την προσωπική του σφραγίδα³.

στ. 7-12 Ο υπολογισμός της αξίας των υφασμάτων γινόταν με την τιμή πωλήσεως που οι πραματευτές συνήδως συμφωνούσαν μεταξύ τους κατά τη συγκεκριμένη περίοδο⁴. Στην προκειμένη περίπτωση φαίνεται να αγοράστηκαν ως σύνολο πραγμάτων, «με την ολότη», όπως ήταν η συνήδης έκφραση στις συναλλαγές της εποχής, με τιμή που δα επέτρεπε στον αγοραστή να μεταπωλήσει τα εμπορεύματα (όλα υφάσματα) με κάποιο κέρδος.

στ. 15 Η παρουσία του γιου και κληρονόμου έχει την έννοια της συναινέσεως στην εκποίηση της παρακαταδήκης για την εξόφληση του δανειστή.

Η διαδικασία προφανώς εξυπηρετεί τη γρήγορη εξόφληση του δανείου στον Ούγγρο ευγενή, ώστε να μην καταβληθούν τόκοι υπερημερίας ή να υποστούν οι κληρονόμοι άλλες τυχόν συνέπειες (π.χ. αναγκαστική εκτέλεση).



1. Άλλου «ἀπουβάς», Θ. 37(1715), ΕΚΣ, σ. 329.
2. Πρβλ. εγγρ. 11 για την εμπορική επικοινωνία με την Προύσα της Μ. Ασίας, όπου υπήρχε ανδηρή βιοτεχνία υφασμάτων.
3. Βλ. τέτοιες σφραγίδες στον κ. BAR, mss. gr. 975 δίπλα στις ιδιόχειρες υπογραφές των μελών. Βλ. εδώ στο κείμενο, στ. 13, «Τ(όπος) Β(ούλλας)», που σημειώνει ο Ιωάννης Αδάμη αντιγράφοντας την καταχώρηση από τον «παλαιό» κώδικα, και αλλού «Τ(όπος) Σ(φραγίδος)», π.χ. ΕΚΣ, σ. 325.
4. Πρβλ. Θ. 28(1690-92), ό.π., σ. 309, όπου κατάλογος με την κατώτατη τιμή χονδρικής πωλήσεως για κάδε «κομάπ» (:τόπι) υφάσματος (το κάδε είδος υφάσματος είχε συγκεκριμένο μήκος και πλάτος, π.χ. «μισάδια», «διπλά»).

16

1683/X/14

976/φ 180γ-ν

χ. Ιωάννη Αδάμη

Πρακτικό. Παραγγελία εμπορευμάτων. Παροχή είδους. Υπαίτια μη προσήκουσα εκπλήρωση από σύντροφο –ή εντολοδόχο– του οφειλέτη λογίζεται ως υπερημερία. Υπαναχώρηση δανειστή.

//'Υπόμνημα κξ'. || φύλλ.||

²/ Εἰς τοὺς 1683. Ὁκτωβρίου 14. Ἐλδόντ(ος) τοῦ || 134. || ³/ κὺρ Κῶνστα Μπότζη, μετὰ τοῦ κὺρ Κωνσταντίνου⁴/ γυναικαδελφοῦ τοῦ Πὸπ Στεφάνου, κατέμπρο⁻⁵/σδεν τοῦ νῦν Προεστοῦ κὺρ Θεοδωρῆ Παγούνη,⁶/ ἐξήτησεν ὁ κύρ Κῶνστας Μπότζης κάποια πράγ⁻⁷/ματα βενέτικα, ὅποῦ εἶχεν δώσῃ φατούρα τοῦ⁸/ κύρ Στάδη Παπᾶ τοῦ ἐξ'Ιωαννίνων νὰ τοῦ φέρῃ⁹/ ἀπό τὴν Βενετίαν, τὰ ὅποια πράγματα μεταξω¹⁰/τὰ τὰ ἔστειλεν ὁ ἄνωθεν εἰρημέν(ος) κύρ Στάδης¹¹/ Παπὰ πρὸς τὸν Γυναικαδελφόντου Κωσταντίνον,¹²/ μετέπειτα πάλιν ὁ κύρ Στάδης εἶχεν καὶ ἔτερα¹³/ πράγματα βενέτικα, τὰ ὅποια τὰ ἔστειλεν εἰς¹⁴/ μίαν κασέλλαν ὁμοῦ μετ' ἐκεῖνα τὰ πράγματα¹⁵/ τοῦ κύρ Κῶνστα Μπότζη. Καὶ ἥλθεν κατέμπρο⁻¹⁶/σδεν ἡμῶν ζητῶντας ὁ κύρ Κῶνστας Μπότζη τὸ πρά⁻¹⁷/μα παρὰ τοῦ Γυναικαδελφοῦτον Κῶστα, διὰ τὰ ὅσα¹⁸/ διελάμβανεν ἡ φατούρατου, δηλονότι διά δουκάτα¹⁹/ 1849. καὶ Γροσέτα 20. ὁ ὅποι(ος) Γυναικαδελφὸς²⁰/ τοῦ κύρ Στάδη Παπᾶ, παντοίῳ τρόπῳ οὐκ ἥδελη⁻²¹/σε παραδοῦναι τὸ πρᾶγμα τῆς ἄνωθεν φατούρας²²/ τοῦ κύρ Κῶστα <Μπότζη>, μόνον ἀποκρίδηκε τοιούτως: ἵσως²³/καὶ δελήση ὁ κύρ Κῶνστας Μπότζη νὰ πάρῃ τὸ²⁴/ πράμμα ὅλον ὅσον καὶ ἂν ἦφερεν σῶν καὶ ἀνελλει⁻²⁵/πὲς, εἰ δὲ μὴ, δὲν τὸ χωρίζει, καὶ εἰς αὐτό ὁ κύρ Κῶν⁻²⁶/στας Μπότζη ἐπρωτοστολόγησεν οὕτως: Ἐπειδὴ // || φύλλ.|| καὶ δὲν ἥδελησε νὰ τὸ δώσῃ χώρια εἰς τὴν ὥ⁻²/|| 137.|| ραν ταύτην, πλέον δὲν τὸ δέλει νὰ τὸ πάρῃ παν⁻³/τοίῳ τρόπῳ. Καὶ ἐγράφη διὰ ἔνδειξιν.